

СЕКЦІЯ «ОХОРОНА ПРАЦІ»

УДК 331.45

Журавель М.О.¹, Журавель С.М.², Лазуткін М.І.³, Козирева Є.О.⁴

^{1,2} старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

³ канд. техн. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

⁴ студ. гр. ФЕУ-612м НУ «Запорізька політехніка»

ВИМОГИ ПРАВИЛ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЕЛЕКТРОУСТАНОВОК СПОЖИВАЧІВ ЩОДО ПОЖЕЖНОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Пожежна безпека електроустановок, а також будівель і споруд, у яких вони розміщуються, повинна відповідати вимогам «Кодексу цивільного захисту України», НАПБ А.01.001-2014 «Правилам пожежної безпеки в Україні» та розробленим на їх основі галузевим правилам, які враховують особливості пожежної безпеки окремих виробництв.

Споживачі при експлуатації своїх електроустановок за відсутності галузевих правил пожежної безпеки можуть керуватись «Правилами пожежної безпеки в компаніях, на підприємствах та в організаціях енергетичної галузі України» та СОУ-Н ЕЕ 40.1-21677681-88:2013 «Правила будови електроустановок. Пожежна безпека електроустановок. Інструкція (НАПБ В.01.056-2013/111)».

У разі причетності електроустановок до причин виникнення пожеж на підприємствах у комісії з розслідування беруть участь працівники органів Держенергонагляду та Державної інспекції техногенної безпеки України.

Вибір і встановлення електрообладнання, яке розміщене в пожежонебезпечних зонах усередині і зовні приміщень, необхідно виконувати відповідно до вимог «Правил улаштування електроустановок (далі – ПУЕ).

Будівлі, приміщення, споруди електроустановок повинні бути оснащені первинними засобами пожегогасіння з урахуванням вимог НАПБ А.01.001-14 «Правил пожежної безпеки в Україні» та «Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників».

Працівники, які перебувають у цих приміщеннях, повинні бути навчені відповідним діям у разі виникнення пожежі, правилам користування вогнегасниками та первинними засобами пожегогасіння.

Будинки, приміщення та споруди електроустановок повинні обладнуватись установками пожежної автоматики відповідно до ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту», а також будівельних норм, правил, які діють у відповідній галузі. Місця розташування установок пожежної автоматики в установленому порядку мають бути узгоджені з органами державного пожежного нагляду.

Усі установки пожежної автоматики мають бути справними і утримуватися в постійній готовності для виконання завдань, що стоять перед ними. Несправності, які впливають на їх працездатність, повинні усуватися негайно, інші несправності усуваються в передбачені регламентом терміни, при цьому необхідно робити записи у відповідних журналах. Організації, що здійснюють технічне обслуговування установок, є відповідальними у випадку, якщо установки не спрацювали і не виконали свого призначення з вини цієї організації. Організації, які здійснюють технічне обслуговування, монтаж та наладку установок, повинні мати ліцензію на право виконання цих робіт.

Під час експлуатації електроустановок повинні бути вжиті заходи із запобігання чи обмеження прямої та непрямої дії на навколишнє природне середовище викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря і скидання стічних вод у водні природні об'єкти, зниження звукової потужності та зменшення неекономічного використання води з природних джерел.

Викид забруднювальних речовин в атмосферне повітря не повинен перевищувати:

- величин нормативів граничнодопустимих викидів забруднювальних речовин стаціонарних джерел;
- величин технологічних нормативів допустимих викидів забруднювальних речовин для окремих типів обладнання, споруд.

Скидання забруднювальних речовин у водні об'єкти не повинно перевищувати встановлених нормативів граничнодопустимих скидів забруднювальних речовин.

Напруженість електромагнітних полів не повинна перевищувати граничнодопустимих рівнів цих факторів відповідно до ДСНІП 3.3.6.096-2002 «Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів».

Рівні шуму не повинні перевищувати норм, установлених відповідними санітарними нормами та стандартами відповідно до ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку».

У споживача, що експлуатує електрообладнання з великим об'ємом масла (трансформатори, масляні реактори, вимикачі тощо), повинні бути розроблені заходи із запобігання аварійним та іншим викидам його в навколишнє середовище.

Споживач, у якого під час експлуатації електроустановок утворюються токсичні відходи, зобов'язаний в установленому порядку забезпечити своєчасну їх утилізацію, знешкодження та захоронення.

Експлуатація електроустановок без пристроїв, які забезпечують дотримання встановлених санітарних норм і природоохоронних вимог, або з несправними пристроями, які не забезпечують дотримання цих норм і вимог, забороняється.